

som Udbytningsobjekter i Ordets bogstaveligste Forstand. Thi det er en dyr Leje, der betales. En Toværelseslejlighed kan gaa op til ca. 30 Kr. om Maaneden, og Lejen er saaledes stegen ganske overordentlig i de senere Aar. Dermed mener jeg at have begrundet, at der virkelig er Tale om Bolignød. De fattige betale kun tvungne af Omstændighederne den høje Leje. Thi hvor skulle de hen? Et Lovforslag som det foreliggende vil netop søge at raade Bod paa denne store Ulempe, som jeg ikke tager i Betænkning at kalde et Samfundsonde. Det er gaaet saa vidt, at naar en Lejer har mange Børn og ringe Indtægter, har Værten undertiden taget sig selv til Rette og taget Dørene og Vinduerne af i hans Lejlighed. Jeg ved af egen Erfaring, at man kan være ude af Stand til at faa en Lejlighed, selv om man bilder sig ind, at man har nogenlunde artige Børn, og selv om man staar med Lejen i Haanden og tilbyder at ville betale. Værten spørger saa, hvor mange Børn man har, og siger man saa 4 eller 5, saa lyder Svaret — det har jeg erfaret adskillige Gange — at en saadan Lejer med Børn vil man slet ikke have. Og naar det gaar saaledes med dem, som dog have nogle Betingelser for at kunne holde deres Børn i Ørene og opdrage dem efter nogenlunde rimelige Principper, hvorledes vil det saa gaa med dem, som maa overlade Børnene til Gaden, fordi baade Faderen og Moderen ere paa Arbejde? Hvorledes vil det gaa dem, og hvem vil være berettiget til at anvende en saa bitter Kritik over for dem som den, den ærede Ordfører anvendte over for de uartige Børn — de københavnske Unger?

Et Lovforslag, som sigter til snart at raade nogen Bod paa denne Bolignød, vil være en absolut Velgerning ikke alene mod Arbejderbefolkningen, men tillige over for den Slægt, som skal tage Arv efter os andre. Vi pleje at prise den unge Slægt, og vi bør da ogsaa søge at gøre noget til, at den kan leve under bedre baade aandelige og fysiske Forhold end tidligere. Jeg tror ikke paa de Fremstillinger, som ogsaa ere blevne nævnte i Dag, og som gaa ud paa, at en saadan Reform vil bevirke, at Landboerne ville storme til København

for at faa Part i disse Goder. Vi have hørt før fra Højres Talere og læst i Højres Aviser, at Landboerne saa ville drage til København. Der havde de om Vinteren Samaritanen og om Sommeren Tivoli og Cirkus. Om Vinteren, naar der ikke var noget at bestille, bleve de bispiste gratis, og om Sommeren, naar der var noget at bestille, kunde de saa let komme til de gode Fornøjelser i Tivoli og andre Steder, som København har den Ære at kunne glæde Landboerne med. Jeg tror, det er en ganske falsk Tale. Selvfølgelig drager intet fattigt Menneske til en Storby, fordi der eventuelt bydes ham Adgang til om Sommeren at kunne gaa i Tivoli eller i Vinterens trange Tid til at blive mættet, naar han staar uden Logis og Føde. Nej, de drage til København, fordi det er et Lotteri, man stoler paa, at man skal være heldigere i end de fleste, medens man dog som Regel kun faar Nitter, og kun meget faa opnaa Fordel derved. De maa ofte erfare, at Kampen for Tilværelsen føres her som ude paa Landet og i mange Tilfælde endda ikke under saa blide Former som derude, men maaske snarere under bitrere, alvorlige Forhold, her hvor Proletariseringen ængster; og den finder mest Sted der, hvor de store Kaserne rage i Vejret, og der, hvor Bolignøden er størst. Et Lovforslag som dette, som vil bidrage noget til at afhjælpe Bolignøden, vil ikke bidrage til, at der drages flere Landboere hertil, fordi det skulde være en Fordel for dem at komme ind til de store Byer og blive delagtige i det Gode, som kaldes et Arbejderhus, men det vil kun bidrage til, at den Bolignød, som findes i vore Byer, vil spredes og mildnes noget; det vil gaa saaledes, at de store Masser af Proletarer, som hober op i de enkelte Huse, ville faa Adgang til at erhverve sig bedre og sundere Boliger end nu for Tiden, saa at Børnene ikke blive en Plage for Forældrene eller Husværterne, men kunne faa frisk Luft, lege og være fri, som Børn bør kunne være. Det vil atter bidrage til en rimeligere og fornuftigere Konkurrence mellem Husværterne selv, saaledes at den opskruede Leje, der ikke staar i noget som helst Forhold til den stigende Arbejds løn, men som sammen med den har udviklet sig i